

Tomasz Pudłocki, *Zygmunt Skorski – frontem do ucznia*, „Nasz Przemysł” 2008, nr 2, s. 42

## **Zygmunt Skorski**

Należał do jednej z najbardziej znanych postaci przedwojennego Przemysła; w czasie okupacji był jednym z tych, którzy uczyli na tajnych kompletach. Po wojnie nie mógł się pogodzić z odsunięciem na boczny tor. Zygmunt Skorski wniósł niecodzienny wkład w życie przemyskiej oświaty, nie tylko jako nauczyciel i dyrektor, ale także jeden z lepszych miejscowych teoretyków pedagogiki.

Zygmunt Skorski ur. się 2 IV 1879 r. w Zabłotcach, jak syn Aleksandra, późniejszego profesora uniwersytetów we Lwowie i Sofii, oraz Zenobii. W latach 1889/90–1890/91 uczęszczał do gimnazjum w Przemysłu, w latach 1891/92–1892/93 do III Gimnazjum we Lwowie, a od r. szk. 1893/94 do V Gimnazjum, które ukończył maturą z odznaczeniem 26 VI 1897 r. Podjął następnie studia na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Lwowskiego, gdzie studiował w latach 1897/98–1900/01, zajmując się głównie filologią klasyczną i filozofią. W czasie studiów brał żywy udział w życiu studenckim jako członek Zarządu „Czytelni Akademickiej” i prezes „Bratniej Pomocy”.

Z dn. 18 XII 1900 r. został mianowany zastępcą nauczyciela w klasach równorzędnych IV Gimnazjum we Lwowie, a 24 VII 1901 r. przeniesiono go do V Gimnazjum. 30 V 1902 r. zdał egzamin nauczycielski, dzięki czemu uzyskał awans – 27 VII 1902 r. został mianowany rzeczywistym nauczycielem w gimnazjum w Dębicy, a 1 IX 1906 r. w filii późniejszego

gimnazjum we Lwowie (późniejszego VIII Gimnazjum). 21 IX 1913 r. mianowano go kierownikiem Prywatnego Gimnazjum Miejskiego w Jaworowie. Dzięki jego zaangażowaniu 26 V 1914 r. nauczyciele jaworowscy uruchomili miejscowe koło ogólnogalicyskiego Towarzystwa Nauczycieli Szkół Wyższych, którego Skorski został pierwszym prezesem i aktywnym członkiem (w tym czasie opublikował interesujące studium *Nauczyciel poza szkołą* „Muzeum” R. 32: 1917 s. 349–353). W styczniu 1919 r. został internowany przez wojska ukraińskie, które wywiozły go do Tarnopola. Powrócił stamtąd dopiero po pół roku, a już 18 VII 1919 r. powierzono mu kierowanie I Gimnazjum w Przemyślu.

Początki pracy w nowej placówce były niezwykle ciężkie, zwłaszcza, że I Gimnazjum było targane konfliktami polsko-żydowskimi, z którymi jego poprzednik nie potrafił sobie poradzić. Dopiero po pół roku Skorskiemu udało się uspokoić nastroje i przywrócić normalną pracę szkolną. Bynajmniej nie przyczyniło się to do jego popularności w nacjonalistycznych kręgach przemyslan, które próbowały przeszkodzić mu w wygraniu konkursu na dyrektora w 1922 r. Przeciwnicy zarzucali mu oschłość, pedantyczność i brak współpracy z kręgami kościelnymi. Faktem jest, że Skorski był służbistą, ale niezwykle szanowanym przez uczniów, którzy we wspomnieniach zaznaczają, że dyrektor bardzo dbał o przestrzeganie manier i pewnego etosu dobrze wychowanego inteligenta. Co do ostatecznego zarzutu to Skorski nie pozwalał na zbyt dużą ingerencję księży w procesie edukacji bądź państwowej szkoły, które w tym czasie miały często miejsce. Jego dyrektura przyniosła kilka pozytywnych zmian w szkole: nadanie imienia J. Słowackiego

we wrześniu 1921 r., powołanie w X 1923 r. *Towarzystwa Absolwentów I Gimnazjum*, czy organizacja teatru stojącego na bardzo wysokim poziomie.

Poza pracą w szkole Skorski pracował społecznie w przemyskim Kole TNSW jako jego prezes. Sporo drukował. Ogłosił m.in. w „Muzeum”: *Nauczyciel poza szkołą* (R. 32: 1917 s. 349–353), *O tzw. klasyfikacji szkolnej słów kilka* (R. 38. 1923 z. 1 s. 59–68), *Technika i estetyka lekcji szkolnej (Urywek z psychologii nauczyciela i ucznia)*, (R. 41: 1926 z. 1–2 s. 57–63), *Atmosfera wychowawcza w czasie lekcji szkolnej* (R. 48: 1933 z. s. 288–293), *Pochwały i nagrody w szkole średniej* (R. 49: 1934 z. 3 s. 131–135), w „Przeglądzie Pedagogicznym”: *Patronaty klasowe (Garść uwag z praktyki i teorii)* (R. 52 nr 37–38 s. 356–358), *Jeszcze w sprawie uposażenia* (R. 58. 1939 nr 9–10 s. 149–150). Z kolei w sprawozdaniu gimnazjum Słowackiego z r. szk. 1930/31 ogłosił pracę *Nowe kierunki w wychowaniu i nauczaniu* (s. 3–6). Zamieszczał również recenzje ważniejszych ówczesnych pozycji z zakresu pedagogiki.

Od 1 XI 1932 r. Skorski przeszedł na emeryturę, ale pracował jeszcze w Prywatnym Gimnazjum Żeńskim im. M. Konopnickiej aż do wybuchu II wojny światowej. W X 1939 r., już pod okupacją radziecką był przez 3 miesiące kierownikiem tej szkoły, a po wprowadzeniu nowego systemu oświaty w styczniu 1940 r. pozostał bez pracy. Po opanowaniu przez Niemców wschodniej części miasta w czerwcu 1941 r., zmuszony został do opuszczenia swego mieszkania, które zostało zajęte przez rodziny oficerskie, i przeniósł się wraz z rodziną do kamienicy przy ul. Kopernika 5. W styczniu 1942 r. rozpoczął pracę w ramach tajnego nauczania.

Po wyzwoleniu zatrudniono go od 1 II 1945 r. w III Państwowym Liceum i Gimnazjum Żeńskim w Przemyślu, gdzie pracował aż do likwidacji szkoły w czerwcu 1950 r. Ponadto pracował w kilku innych placówkach. Jak pisała jego przełożona

„mimo podeszłego wieku wykazuje duże zainteresowanie współczesnymi zagadnieniami, problemami wychowawczymi. Odznacza się niespożytą energią. Jako wychowawca klasowy interesuje się żywo swoimi uczniami, ich postępami w nauce, ich warunkami domowymi”.

Wszystko co robił, bez względu na sytuację polityczną, miało na celu efektywną pracę z młodzieżą, dlatego bardzo przeżył odsunięcie na boczny tor. Zmarł 7 IX 1966 roku; został pochowany w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu Głównym w Przemyślu (pole 13, rząd 1, miejsce 6).